

## **ALMANYA'DA 2012 ŞUBAT AYI İTİBARI İLE ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK ALANINDA MEYDANA GELEN ÖNEMLİ GELİŞMELER**

### **1. İstihdam Piyasası**

Federal İstatistik Dairesi'nin verilerine göre, çalışanların sayısı Ocak 2012'de bir ay öncesine göre 379.000 azalmış ve 41,09 milyona düşmüştür. Ancak, çalışanların sayısı bir yıl öncesine göre kıyaslandığında 611.000 (% 1,5) artış göstermiştir. Ayrıca, Aralık 2011 itibariyle sigortaya tabi çalışanların sayısı bir yıl öncesine göre 718.000 (% 2,6) artarak 28,75 milyon olarak kaydedilmiştir. 2011 yılının 4'üncü çeyreğinde serbest olarak çalışanların sayısı ise bir yıl öncesine göre 62.000 (% 1,4) artarak 4,56 milyona yükselmiştir.

Öte yandan, ikinci basamak işsizlik parası alanların istihdam edildiği statüde çalışanların sayısı, Ocak 2012'de bir yıl öncesine göre 71.000 (% 38) azalmış ve 117.000 olarak gerçekleşmiştir. Düşük ücretli işlerde çalışanların sayısı ise 2011 Aralık ayı itibariyle bir yıl öncesine göre 59.000 (% 1,2) azalarak 4,87 milyona inmiştir. Diğer taraftan, aynı dönemde sigortalı çalışanların % 9,0'unu teşkil eden 2,58 milyon sigortalı gelirlerini artırmak amacıyla düşük ücretli ikinci bir işte çalışmıştır. Bu sayı bir yıl öncesine göre 128.000 (% 5,2) daha fazladır.

Bölgesel olarak değerlendirildiğinde sigortaya tabi çalışanların sayısı, Aralık 2011 ayı itibariyle bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da % 2,7, Doğu Almanya'da ise % 2,0 oranında artmıştır. En az artış % 1,1 ile Saksonya-Anhalt eyaletinde, en büyük artış ise % 3,3 ile Bavyera eyaletinde gerçekleşmiştir

Çalışan sayıları sektörler göre değerlendirildiğinde, bir yıl öncesine göre tüm sektörlerde artışlar devam etmiştir. En fazla artışlar, 146.000 (% 4,9) ile ekonomik hizmet sektöründe 126.000 (% 3,5) ile sağlık ve sosyal hizmetlerde ve 151.000 (% 2,4) ile imalat sektöründe gerçekleşmiştir.

Alınan kesinleşmemiş en son verilere göre, 2011 Aralık ayında 64.000 çalışana kısa süreli çalışma ödeneği ödenmiştir. Bu sayı bir ay öncesine göre 13.000, bir yıl öncesine göre ise 98.000 daha azdır. Kesinleşen en son verilere göre ise, 2011 aralık ayında 71.000 sigortalı kısa süreli çalışma ödeneği almıştır.

## 2. İşsiz Sayıları

Almanya'daki işsizlerin sayısı, Şubat 2012'de bir ay öncesine göre 26.000 (% 1,0) artarak 3.110.000 olarak kayıtlara geçmiştir. 2012 Şubat ayı işsiz sayısı bir yıl öncesine kıyaslandığında 203.000 (% 6) daha azdır.

İşsizlerin sayısı bölgesel olarak değerlendirildiğinde Batı Almanya'da Şubat 2012 itibariyle bir ay öncesine göre 19.000 (% 1,0) artarak 2.104.000'e yükselmiştir. Doğu Almanya'daki işsizlerin sayısı da aynı ay itibariyle bir ay öncesine göre 7.000 (% 1,0) artarak 1.028.000 olarak kayıtlara geçmiştir. Aynı ay itibariyle işsizlerin sayısı, bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da 134.000 (% 6), Doğu Almanya'da ise 69.000 (% 6) azalmıştır.

İş piyasası işsizlik oranına göre değerlendirildiğinde 2012 Şubat ayında, tüm çalışanların sayısı baz alınarak hesaplandığında, % 7,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran bir yıl öncesine göre % 0,5 puan azalmıştır. Yine 2012 Ocak ayı itibariyle bölge olarak işsizlik oranı, Batı Almanya'da % 6,2, Doğu Almanya'da ise % 11,9 olarak kayıtlara geçmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre işsizlik oranı, Batı Almanya'da % 0,4 ve Doğu Almanya'da ise % 0,8 azalmıştır.

Diğer taraftan, yabancı işsizlerin sayısı 2012 Şubat ayı itibariyle bir ay öncesine göre 2.385 artmış ve 488.218'e (% 15,1) yükselmiştir. Ayrıca, aynı dönem itibariyle işsiz vatandaşlarımızın sayısı bir ay öncesine göre 5.139 artarak 146.508 (% 23,2) olarak kayıtlara geçmiştir.

## 3. I. ve II. Basamak İşsizlik Parası Alanların Sayısı

Şubat 2012'de 3.110.000 işsizin 1.028.000'i (% 33) birinci basamak işsizlik parası alırken, 2.082.000'i (% 67) ikinci basamak işsizlik parası almıştır. Bir ay öncesine göre birinci basamak işsizlik parası alanların sayısı 18.000 (% 2), ikinci basamak işsizlik parası alanların sayısı ise 8.000 (% 0,4) artmıştır. Bir yıl öncesine göre kıyaslandığında birinci basamak işsizlik parası alanların sayısı, 79.000 (% 7), ikinci basamak işsizlik parası alanların sayısı ise 124.000 (% 6) azalmıştır.

#### 4. İkili ve Çok Taraflı Sözleşmelerin Uygulanmasına İlişkin Değerlendirmeler

Türkiye-Almanya İstisna Akdi İşgücü Anlaşması çerçevesinde 2012 Şubat ayında 168'i inşaat sektöründe, 187'si inşaat yan sanayiinde ve 36'sı demir çelik sektöründe olmak üzere toplam 391 vatandaşımız istihdam edilmiştir.

#### 5. Güncel Mahkeme Kararları

##### 5.1. Federal İş Mahkemesi'nin engelli başvuru sahibinin ayrımcılığa uğramasından dolayı işverenin tazminat ödemesi hakkındaki 16.02.2012 tarih ve 8 AZR 697/120 sayılı kararı

Sosyal Kanun'un 9'uncu Kitabının 82'inci maddesine göre kamuda çalışmak üzere başvuran bir engelli işçi adayının, bu adayın çok açık bir şekilde işe uygun olmadığına belli olduğu durumlar hariç işe yerleştirme amaçlı bir mülakata çağırılma zorunluluğu bulunmaktadır. Başvuru sahibinin gerekçe belirtilmeden mülakata çağırılmadığı hallerde, bu durum, başvuru sahibinin engellilik durumundan dolayı ayrımcılığa uğradığına ilişkin bir tahmin yapılmasında bir delil/gösterge sayılmaktadır. Böyle bir tahmin, kamu kuruluşu tarafından başvuru sahibinin ancak engellilik durumundan çağırılmadığının kanıtlaması durumunda çürütülmüş sayılmaktadır.

Ağır engelli başvuru sahibi, Frankfurt Emniyeti tarafından aranan bir güvenlik personeli ilanına başvurmuştur. Davacı başvuru dilekçesinde ağır engellilik durumunu bildirmiştir. Anılan Emniyet Müdürlüğünün "Engellilerin işyerine entegrasyonuna ilişkin çerçeve mütabakatı"na göre, Merkez İdaresinin, Engelliler Temsilcisinin ve Ayrımcılık Sorumlusunun kabul etmesi halinde, başvuru sahibinin işyerine bariz bir şekilde uygun olmadığı durumlarda, başvuru sahiplerinin başvuru mülakatına çağrılmalarından imtina edilebilmektedir. Emniyet Müdürlüğü anılan mercilerin de olurlarını alarak başvuru sahibini mülakata çağırmamıştır. Başvuru sahibi bu durumun engelliliğinden dolayı bir ayrımcılık olduğunu ileri sürerek Emniyet Müdürlüğünden 5.723,28 Avro tutarında tazminat talep etmiştir.

Eyalet İş Mahkemesi, Emniyet Müdürlüğü'nü 2.700 Avro tazminat ödemeye mahkum etmiştir. Federal İş Mahkemesi de başvuru sahibini haklı görmüştür. Federal İş Mahkemesi Emniyet Müdürlüğünün başvuru sahibini başvuru mülakatına çağırarak zorunda olduğuna, zira entegrasyon mütabakatına göre engellilerin başvuru mülakatına katılma haklarının

kısıtlanamayacağına hükmetmiştir. Bu bağlamda F. İdare Mahkemesi, başvuru sahibinin ağır engellilik durumundan dolayı başvuru mülakatına çağırılmadığına ilişkin tahminin mevcut olduğuna karar vermiştir. Davalı Müdürlük bu tahmini, başvuru sahibinin çağırılmamasının kendisinin ağır engellilik durumundan kaynaklanmadığını somut olgularla çürütememiştir. Federal İdare Mahkemesi bundan dolayı davacıyı haklı bularak tazminatın yeniden belirlenebilmesi için davayı Eyalet İş Mahkemesi'ne geri göndermiştir..

## **5.2. Haksız fesih durumunda çifte yıllık izin hakkı hakkında Federal İş Mahkemesi'nin 21.02.2012 tarih ve 9AZR 487/10 sayılı Kararı**

Federal İzin Yasası'nın 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına göre içinde bulunulan takvim yılında çalışana eski işvereni tarafından yıllık izin verilmiş olması halinde, çalışanın aynı yıl içinde ikinci bir izin hakkı bulunmamaktadır. Bu hüküm ile çalışanın aynı yıl içinde işvereni değiştirdiği durumlar düzenlenmiştir. Ancak anılan düzenleme, çalışanın iş ilişkisinin feshinden dolayı başka bir işveren nezdinde yeni bir iş ilişkisine girdiği, ancak fesih edilen iş ilişkisinin haksız fesihten dolayı sürdüğü halleri kapsamamaktadır. Bu durumda çifte iş ilişkisi mevcuttur.

Davacı çalışan ile davalı işveren arasındaki sözleşmeye göre çalışanın yılda 29 gün izin hakkı bulunmaktadır. İşveren çalışanı işten çıkardıktan sonra çalışan başka bir işyerine girerek işe başlamıştır. Bu işyerinde çalışana 2008 yılında 21 gün yıllık izin verilmiştir. Bu iznin ardından 2008 yılında davacı çalışan, eski işverenine 2008 yılı izni için yazılı olarak başvurmuştur. Diğer taraftan iş mahkemesinde görülen davada mahkeme fesih kararının hükümsüz olduğuna ve iş ilişkisinin 2008 yılında da devam ettiğine hükmetmiştir.

Federal İş Mahkemesi davacının yalnız 2008 yılı için işvereninden 8 gün izin hakkı bulunduğuna hükmetmiştir. Mahkeme çalışanın içinde bulunduğu çift iş ilişkisinde aynı anda iki tarafa olan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğinden, kendisinin 2008 yılında eski işvereninden yedek bir yıllık izni hakkı bulunmaktadır. Bu izin hakkı yeni işveren nezdindeki izin süresinden mahsup edilmelidir.

## 6. Sayısal Veriler

|                                          | Aylık Veriler               |                            | 2011 Şubat Ayına Göre     |                  |
|------------------------------------------|-----------------------------|----------------------------|---------------------------|------------------|
|                                          | Şubat 2012                  | Ocak 2012                  | Artma (+) veya Azalma (-) | Yüzde (%) olarak |
| <b>Tüm Çalışanlar</b>                    |                             | 41.090.000                 |                           | 1,5              |
| <b>Sigortaya tabi işlerde çalışanlar</b> | 28.751.100<br>(Aralık 2011) | 28.986.100<br>(Kasım 2011) |                           | 2,6              |
| <b>İşsizler</b>                          | 3.109.947                   | 3.084.230                  | -202.784                  | -6,1             |
| * erkekler % 55,3                        | 1.720.600                   | 1.689.916                  | -115.399                  | -6,3             |
| * kadınlar % 44,7                        | 1.389.347                   | 1.394.314                  | -87.385                   | -5,9             |
| * 25 yaşını doldurmamış % 9,4            | 292.976                     | 275.107                    | -21.707                   | -6,9             |
| * 50 yaşını doldurmuş % 31,7             | 976.377                     | 886.720                    | -45.303                   | -3,2             |
| * 55 yaşını doldurmuş % 18,4             | 571.813                     | 571.904                    | -13.099                   | -2,2             |
| * Almanlar % 84,2                        | 2.617.805                   | 2.594.520                  | -187.767                  | -6,7             |
| * Yabancılar % 15,7                      | 488.218                     | 485.883                    | -14.839                   | -2,9             |
| * Türkler                                | 146.508                     | 141.369                    | 1.000                     |                  |
| <b>İşsizlik oranları (%)</b>             |                             |                            |                           |                  |
| * Tüm çalışanlar                         | 7,4                         | 7,3                        | 7,9                       |                  |
| Erkekler                                 | 7,7                         | 7,5                        | 8,2                       |                  |
| Kadınlar                                 | 7,0                         | 7,0                        | 7,5                       |                  |
| 25 yaşını doldurmamış olanlar            | 6,3                         | 5,9                        | 6,6                       |                  |
| 50 yaşını doldurmuş olanlar              | 8,4                         | 8,4                        | 9,0                       |                  |
| - Yabancılar                             | 15,1                        | 15,1                       | 15,7                      |                  |
| - Almanlar                               | 6,7                         | 6,7                        | 7,2                       |                  |
| - Türkler                                | 23,2                        | 21,6                       | 23,2                      |                  |
| <b>Bildirilen açık işler</b>             |                             |                            |                           |                  |
| -Ay başından beri                        | 189.117                     | 135.958                    | -10.851                   | -5,4             |
| - Yıl başından beri                      | 325.075                     | 135.958                    | -10.668                   | -3,2             |
| - Halen mevcut                           | 472.868                     | 451.619                    | 55.644                    | 13,3             |
| <b>Yardım alanlar</b>                    |                             |                            |                           |                  |
| Birinci basamak işsizlik parası          | 974.690                     | 946.785                    | -71.550                   | -6,8             |
| İkinci basamak işsizlik parası           | 4.500.766                   | 4.472.937                  | -250.411                  | -5,3             |
| Sosyal yardım                            | 1.708.223                   | 1.702.620                  | -61.702                   | -3,5             |

Kaynak: Federal İş Ajansı